

การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์

Efficiency Development for the Participatory Education Quality Assurance in Bansamrong

Pracharat School Surin Province.

เพ็ญศิริ แสนสุข

Pensiri Saensuk

Received: 1 September 2021

Revised: 16 October 2021

Accepted: 21 October 2021

ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์

School Director, Senior Professional School Director, Bansamrong Pracharat school, Surin Province.

Corresponding Author Email: airthecorr@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ 2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน และ 3. เพื่อประเมินการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบบันทึก มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก แบบสังเกตมาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัย 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน 2) การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาเปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) หลังจากได้พัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ มีค่าเพิ่มมากขึ้น และ 3) การประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$) หลังจากได้พัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีค่าเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนาประสิทธิภาพ, การประกันคุณภาพการศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the current situation and analyze the basic data in the participatory educational quality assurance in Bansamrongpracharat School, Surin province 2. to improve the efficiency of participatory educational quality assurance in terms of planning, operating, performance auditing, and operational improvement and 3. to assess the satisfaction of personnel towards the improvement of participatory quality assurance efficiency. It is a combination of quantitative and qualitative research. The

research tools consisted of questionnaires, structured interview forms, observation forms, and record forms. A sample group of 21 people and a target group of 15 people came from a specific selection. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. and the data collected from documents, interview forms, record forms, and observation forms were used for content analysis. Surin Province consists of planning Operations In terms of operating results audit In terms of operational improvement 2) the improvement of quality assurance efficiency of pre- and post-development comparative studies, it was found that before development, it was at a moderate level ($\bar{x} = 3.27$). At a high level ($\bar{x} = 3.91$), it was shown that the efficiency improvement of participatory educational quality assurance at Ban Samrong Pracharath School Surin and 3) the evaluation of the effectiveness of participatory educational quality assurance at Ban Samrong Pracharath School. Surin province found that before development, it was at a moderate level ($\bar{x}=3.42$). at a high level ($\bar{x} = 4.44$), indicating that the improvement in the effectiveness of participative quality assurance have more value

Keywords: Efficiency Development, Participatory Educational, Participatory Educational Quality Assurance

บทนำ

การประกันคุณภาพภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ในขณะที่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ ก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ด้วยเหตุนี้ การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการประกันคุณภาพภายในก็ตาม สำหรับบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงอันได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาและบุคคลอื่นที่ควรเข้ามามีส่วนร่วม การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยหลักการร่วมมือ ร่วมใจจากทุกฝ่ายไม่ว่า จะเป็นผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่ต้องช่วยกันวางแผนว่าจะต้องทำอะไรช่วยกันทำช่วยกันตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ บุคลากรในโรงเรียนซึ่งเป็นตัวหลักในการดำเนินประกันคุณภาพจำเป็นต้องเป็นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนและประสานให้บุคลากรมีส่วนร่วมดำเนินงานและสร้างภาวะผู้นำในการทำงานหรือตามบทบาทหน้าที่ให้เกิดกับบุคลากรด้วยสร้างเจตคติและทักษะสร้างความตระหนักและความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องร่วมมือดำเนินการและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นภาระงานของสถานศึกษา ในส่วนของระบบทำงานที่ประกอบด้วยคู่มือระบบการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีคู่มือระบบที่มีขั้นตอน วิธีการมาตรฐาน และมาตรฐานที่ชัดเจน

สำหรับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้านผู้บริหารมีข้อค้นพบ คือ ผู้บริหารควรเสริมความเข้มแข็งของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพใน ใ้ครอบคลุมทั้งขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานจากสภาพการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้องและสะท้อนการทำงานของโรงเรียนและนำผลการประเมินไปใช้อย่างต่อเนื่อง (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, น.2)

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาและมีส่วนรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนา ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ การศึกษา จึงมีความสนใจที่จะการพัฒนาประสิทธิภาพการประกัน คุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ และส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในด้านการวางแผน ด้านการ ดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรง ประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ การศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัด สุรินทร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods) โดยมีวิธีการ ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษาและเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 21 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวนทั้งสิ้น 15 คน อาทิ ประธานกรรมการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบบันทึก และแบบทดสอบและแบบสอบถาม ประเมินความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Type) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบบันทึก และแบบทดสอบและแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ทำให้ผู้ศึกษาวิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ศึกษา สภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพภายใน จากการสะท้อนปัญหา จากบุคลากรในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน มีข้อค้นพบ คือ 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน ไม่มีผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงาน คืออะไร รายงานผลไม่ชัดเจน 2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูล เครื่องมือสำหรับการประเมินความสำเร็จ ทั้งด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร คืออะไร รายงานผลไม่ชัดเจน 3) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน มีรายละเอียดของโครงการ เป้าหมาย กิจกรรมโครงการไม่แสดงถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของงาน 4) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน ไม่มีผลสรุปความสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในระดับโครงการ และระดับแผนพัฒนา สอดคล้องกับผลสรุปการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2553, น. 32) พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน โรงเรียนพัฒนาระดับประกันคุณภาพภายใน มีผลการประเมิน อิงเกณฑ์ระดับคุณภาพดี แต่การพัฒนาตามข้อเสนอแนะไม่เป็นระบบ จึงไม่มีผลต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาโรงเรียนมีความตระหนักชัดเจน แต่ความพยายามในการปฏิบัติไม่เป็นตามเกณฑ์ และไม่บรรลุมาตรฐาน เป้าหมายตามแผนส่งผลให้ผลการประเมินอิงสถานศึกษา มีระดับคุณภาพปรับปรุง

2. การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากกลยุทธ์ในการพัฒนา โดยใช้ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน จากกลยุทธ์ในการพัฒนา การกำหนดกรอบกิจกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้พื้นฐานจากกลยุทธ์ในการพัฒนา โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมชี้แจงการระดมความคิดเห็น การนิเทศ การกำกับติดตามดูแลให้คำปรึกษากับคณะครู ทุกคนโดยมีผู้ศึกษาวิจัย วางแผนการทำงานและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยยึดหลักเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Techniques) ผลการพัฒนา พบว่า การศึกษาและการเตรียมการมีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพในสภาพปัจจัย ตลอดจน การสร้างความรู้ความเข้าใจ การยอมรับและตระหนักในคุณค่าความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น กิจกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ บุคลากรจำนวน 12 คนที่เข้าร่วมการอบรม มีความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ จากการทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมอยู่ในระดับเฉลี่ย 13.2 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 44 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับเฉลี่ย 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่า บุคลากรที่ได้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น การทำกิจกรรม การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาและการเตรียมการบรรลุตามเป้าหมาย บุคลากรทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพต่อไป เช่น การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้การวางแผนในการจัดการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมเพื่อการพัฒนาผลงานเข้าสู่การเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนให้ได้รับวิทยฐานะต่าง ๆ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานซึ่งทุกคนตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น มีการกำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตลอดทั้งสร้างสื่อคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษามีเป้าหมายเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน แผนการปฏิบัติการมาตรฐานการปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ โดยกลยุทธ์หลักที่กำหนดไว้ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา ใช้เวลา 2 วัน คือ วันที่ 22 - 23 มกราคม 2558 ซึ่งหลังจากที่ได้เตรียมการแล้วก็ดำเนินการวางแผนในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมกันทั้งหมด 15 คน เป็นบุคลากรภายในโรงเรียนทั้งสิ้น ขอบเขตเนื้อหาการประชุมเกี่ยวกับการทบทวนขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน การทบทวนแผนปฏิบัติการให้ตรงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพิจารณารายละเอียดของธรรมนูญโรงเรียน แผนกลยุทธ์ มาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระ และฝ่ายต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงดำเนินการ ดังนี้

ช่วงที่ 1 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการบริหารงานคุณภาพ แล้วเริ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการ จากนั้นให้ร่วมกันปฏิบัติจริงในการวางแผนพัฒนาและวางแผนปฏิบัติการ

ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนประเมินการสร้างเครื่องมือ จากนั้นก็ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมิน

ช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) ผลการอบรมในการดำเนินการพัฒนางานประกันคุณภาพ การศึกษาทางโรงเรียนคาดหวังว่าประโยชน์ของการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาต้องเกิดขึ้นกับนักเรียนได้จริงครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษา

3. การประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ การศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้ขั้นตอนระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 6 ขั้นตอน 5 กลยุทธ์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ระดับความคิดเห็น ของบุคลากรจากการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$) หลังจากได้พัฒนาตามขั้นตอนและกลยุทธ์ดังกล่าว ระดับความคิดเห็นหลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีค่าเพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประชารัฐ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการ ประกอบด้วย ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน

2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาเปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้ขั้นตอนระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 6 ขั้นตอน 5 กลยุทธ์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ระดับความคิดเห็นของบุคลากรจากการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) หลังจากได้พัฒนาตามขั้นตอนและกลยุทธ์ดังกล่าวระดับความคิดเห็นหลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ มีค่าเพิ่มมากขึ้น

3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า การประเมินการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้ขั้นตอนระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 6 ขั้นตอน 5 กลยุทธ์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ระดับความคิดเห็น ของบุคลากรจากการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$) หลังจากได้พัฒนาตามขั้นตอนและกลยุทธ์ดังกล่าว ระดับความคิดเห็นหลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีค่าเพิ่มมากขึ้น

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐ จังหวัดสุรินทร์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน จากการสัมภาษณ์และการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน ยังไม่มีผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงานไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลเครื่องมือสำหรับการประเมินความสำเร็จทางด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านผู้บริหาร รายละเอียดของโครงการ เป้าหมาย กิจกรรมโครงการไม่แสดงถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของงาน และยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในระดับโครงการและระดับแผนพัฒนาสอดคล้องกับผลสรุปการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2553, น.32)

2. การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงการดำเนินงานผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยการประชุมชี้แจงการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ มีผู้เข้าร่วมประชุม คือ บุคลากรในโรงเรียนจำนวน 12 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 3 คนขอขยายเนื้อหาการประชุม คือ 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการด้านปัจจัย 3) บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาของโรงเรียนผลการดำเนินกิจกรรมบุคลากรภายในโรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้าร่วมประชุมได้ทราบบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านสำโรงพระราชรัฐจังหวัดสุรินทร์ทำแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนเกิดแรงจูงใจในการร่วมทำงานและ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยินดีให้ความร่วมมือในการเผยแพร่และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุตรหลานหรือนักเรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของสาวิตรี ไชยสมบัติ (2562, น.86-93) การศึกษาฐานในการศึกษาฐานที่โรงเรียนต้นแบบคือโรงเรียนพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบที่สาม การศึกษาฐานในครั้งนี้บรรลุเป้าหมายด้วยดีบุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนสำเร็จ การนี้เทศ กำกับ ติดตาม

3. การประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ การพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ เปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้ขั้นตอนระบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 6 ขั้นตอนและ 5 กลยุทธ์ตามที่กล่าวมาข้างต้นระดับความคิดเห็นของบุคลากรจากการตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ก่อนการพัฒนาเฉลี่ย 3.42 อยู่ในระดับปานกลาง หลังจากได้พัฒนาตามขั้นตอนและกลยุทธ์ดังกล่าวระดับความคิดเห็นหลังการพัฒนา เฉลี่ย 4.4 อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์จังหวัดสุรินทร์มีค่าเพิ่มมากขึ้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของณิรุษ ทองเดิม (2561, น.97-111) ได้ศึกษาการศึกษาเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายกผลการวิจัยสรุปได้ว่า เจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครนายก โดยภาพรวมและรายด้านทั้งสี่ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ควรดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ควรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น
- 1.3 ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้กับสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรจัดการศึกษางานพัฒนาบุคลากรในการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนางานสารสนเทศเพื่อการศึกษา นำเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบหากมีการประเมินคุณภาพการศึกษาจะสามารถนำสารสนเทศที่จัดเป็นระบบมาใช้ได้ทันที

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องรายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสำโรงประจักษ์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2562 สำเร็จด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนายคำปุ่น บุญเชิญ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษาการวิจัยนายณรงค์ศักดิ์ เหมือนชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดร.ปราโมทย์ แสณกล้า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา จินดาศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และ ดร.พัลลภ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนท่าตูมประชาเสรมวิทย์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัยและเสนอแนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ขอขอบคุณคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง นักการภารโรงและ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านลำโรงประชารัฐ วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น เจ้าของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานต่าง ๆ สถาบันทุกแห่งที่ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ รามเคชะ. (2550). *การสอนงานและการปรึกษาและดูแล*. กรุงเทพฯ: ธนาเพลส
- กระทรวงมหาดไทย. (2553). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- ณิรุษ ทองเต็ม. (2561). *การศึกษาเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของครูระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก*. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สาวิตรี ไชยสมบัติ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.) ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.